

er Tale om Beslutninger angaaende kommunale Anliggender, som ingenlunde kunne siges at være undergivne Statens umiddelbare Omraade, er ikke ganske klart; det var at opfse, at den ørede Forlagsstiller nærmere vilde oplyse Forfamlingen herom. Men Banskelighederne stige, alt som man leser videre, thi det samme Communeraad, som forvalter Communalformen og har at træffe de fornødne Foranstaltninger med Hensyn til de i Slutningen af § 16 omtalte kommunale Anliggender, og som tillige tager Beslutninger med Hensyn til, altsaa for saavidt har Forvaltningen af samtlige de Indretninger, Forhold og Anliggender, hvorom i § 17 er Tale, dette samme Communeraad har ogsaa efter § 18 „at give de fornødne Anordninger for Forvaltningen af samtlige Communens Anliggender.“ Hinder man sig ikke tilfredsstillet ved de nylig nævnte Paragrapher, saa tilstaaer jeg, at dette Indtryk forstærkes, naar man hermed vil sammenholde, hvad den 22de Paragraph bestemmer om den Bestillingsmand, der kaldes Commune foged. Denne Commune foged er for mig den gaadefuldeste Person i hele Udkastet. Han har at „bringe Communeraadets Beslutninger i Udførelse“; nu vel, det lader sig forstaae; men foruden det er han tillige „Communens Ørvighed i samtlige de Forhold, soni ikke ere underlagte føregne Statsembedsmænd.“ Jeg skal nu ikke tale om, at han, ved at bringe Communeraadets Beslutninger til Udførelse, efter Beskaffenheten af den Communeraadet ved selve Udkastet anviste Birkefreds netop vil kunne komme til at optraede som Ørvighed, saa at her Modsatningen savnes mellem de forskellige Led af Paragraphen; men hvorledes man kan komme ud af det med denne Commune foged paa den ene og Communeraadet paa den anden Side, hvilket sidste ogsaa har sin gode Andel af den executive Myndighed, det forstaaer jeg ikke. Jeg maa derfor ganske aaben- hjertigt tilstaae, at Commune fogdens Stilling ligeoversor Communeraadet er mig ligesaas uklar som hans Stilling til de i § 22 berørte „føregne Statsembedsmænd.“ Jeg kunde fristes til at op holde mig noget lengere herved; men jeg har dog villet indskrænke mig til disse Antydninger, da ogsaa dette Punkt,

der er af ikke ringe Vigtighed, tidligere af andre Talere har været bragt paa Bane. Stige vi et Trin højere op, saa stiller Udkastet sig, som det forekommer mig, i ingen Henseende heldigere. Vi komme nemlig da til Landskredsene, i Spidsen for hvilke Landdagene og Landsboringerne staae. Hvad bestemmer nu Udkastet om Landdagen? Denne har efter § 30 den besluttende Myndighed i alle Landskredsene fælles kommunale Anliggender den bestyrer og har Tilsyn med Landskredseens Fællesformue og øvrige Midler, samt prover de enkelte Communeraads Beslutninger og giver dem endelig Gyldighed m. v. Forsaavidt Udkastet vil, at Landdagen skal have besluttende Myndighed i Landskredseens fælles kommunale Anliggender, er det ikke klart, hvad der hermed menes; thi dersom der sigtes til de allerede bestaaende fælles kommunale Anliggender, saa vil jeg blandi Andet tillade mig det Spørgsmaal, hvilke da de fælles kommunale Anliggender ere for den 6te Landskreds, hele Nørrejylland, eller sigtes der maafte til fremtidige Bestemmelser, hvorved saadanne fælles Anliggender skulle skabes? Men jeg fulde mene, at dette i saa Fald er et af de Punkter, som ved Kommunalloven i det Mindste noget nærmere maatte behandles. Man seer saaledes ikke, hvorvidt Forlagsstilleren maatte have tænkt sig, at der for Fremtiden skulde være een fælles Reparationsfond for hele Landskredsen istedetfor de forskellige hidtil værende Amtsreparationsfonds. Og, for at nævne et andet Exempel, skal Landdagen have den Amtsraadene hidtil betroede Myndighed med Hensyn til Bevæsenet? Kort, det Hele er stillet hen i en fuldkommen Ubestemthed. Men endnu værre er det dog, naar det fremdeles hedder, at Landdagen skal prove de enkelte Communeraads Beslutninger og give dem endelig Gyldighed, hvorved der henvises til §§ 15, 16, 17 og 18. Jeg har allerede tilladt mig, at gjøre opmærksom paa, at man herved indskrænker, eller rettere, ophæver de enkelte Communers Selvstændighed, og dette er allerede galt nok; men jeg tilstaaer, at det er mig ganske uforklarligt, hvorledes man noget Dileblik har funnet tænke sig, at samtlige de Be-